

JAK WŁĄCZYĆ SIĘ DO OBCHODÓW TYGODNIA EDUKACJI GLOBALNEJ?

AUTORKA: AGNIESZKA PIETNOCZKA

WPROWADZENIE

Tydzień Edukacji Globalnej, w skrócie TEG, „jest coroczną międzynarodową inicjatywą, mającą na celu zwrócenie uwagi społeczeństw europejskich na potrzebę prowadzenia edukacji dotyczącej spraw globalnych, poprzez intensywne i różnorodne działania skierowane przede wszystkim (ale nie tylko) do dzieci i młodzieży”¹. Najczęściej jej organizacja przebiega w drugiej połowie listopada i każdy, komu bliskie są takie wartości jak godność, sprawiedliwość, pokój, równość, wolność i solidarność, może wziąć w niej udział.

Koordinacją Tygodnia Edukacji Globalnej zajmuje się Grupa Zagranica – platforma organizacji pozarządowych działających w obszarze współpracy rozwojowej, wspierania demokracji, pomocy humanitarnej i edukacji globalnej. Jeśli szukacie pomysłów na włączenie się do międzynarodowej akcji mającej na celu podjęcie tematu współczesnych problemów i ich rozwiązań lub choćby rozpowszechnienie o nich wiedzy, akcja TEG jest do tego najlepszą okazją. Pytanie tylko, jak to zrobić, gdzie, z kim i o czym.

Założeniem projektu jest pomóc Wam w określeniu zakresu działań w Tygodniu Edukacji Globalnej i w zaangażowaniu się do działania na terenie swojej szkoły, domu kultury, klubu, placówki i innych miejsc w swojej miejscowości. Być może jest to dla Was dziedzina, którą dobrze znacie. W takim przypadku będzie to okazja do poszerzenia swojej wiedzy i doświadczeń. Jeśli dopiero rozpoczynacie wchodzenie w świat globalnych współzależności i zjawisk, to Wasza ciekawość, otwartość i chęci są dobrym wstępem do poznania czegoś nowego i poszukania związku między Waszym najbliższym otoczeniem a resztą świata.

Dzięki Waszej aktywnej postawie obchody TEG mogą się stać częścią szkolnej tradycji, a jego efekty przekroczyć mury szkoły, dzięki czemu zyskacie wpływ na Waszych kolegów, koleżanki, ich rodziny i innych mieszkańców Waszej miejscowości.

Jeśli jesteście gotowi do przełamywania istniejących stereotypów i uprzedzeń, do poznania i przedstawienia perspektyw ludzi żyjących w innych rejonach świata, do odpowiedzialności za swój styl życia i jego skutków w środowisku, a przede wszystkim do niezwykłej przygody w świecie globalnych współzależności i wielokulturowości, zapraszamy do podjęcia wyzwania i udziału w projekcie.

¹ <http://www.zagranica.org.pl/dzialania/rozwoj-edukacji-globalnej-w-polsce/co-zadzialo-sie-dla-swiata-relacja-z-tygodnia-edukacji> [dostęp: 18.08.2019].

KROK 1

ANALIZUJEMY SYTUACJĘ I WYBIERAMY TEMAT PROJEKTU

W pierwszym kroku powinniście zadać sobie kilka pytań. W jaki sposób organizacja Tygodnia Edukacji Globalnej może wyjść naprzeciw potrzebom lokalnej społeczności? Czego dotyczą jej potrzeby: zwiększenia wiedzy na dany temat, zaangażowania w kreatywne działania czy pomocy w rozwiązaniu jakiegoś problemu, np. nieufności wobec migrantów i braku wiedzy o ich kulturze? Co chcecie zmienić, inicjując przebieg TEG? Które zagadnienia edukacji globalnej są szczególnie istotne dla mieszkańców Waszej miejscowości? Analiza potrzeb wspomaga powiązanie projektu z rzeczywistością i ma wpływ na jego sukces.

CO GRUPA MUSI ZROBIĆ W TYM KROKU?

1

Zastanówcie się najpierw nad tym, jakie zagadnienia związane z edukacją globalną byłyby warte zainteresowania i rozpowszechnienia wśród mieszkańców Waszej miejscowości/dzielnicy/szkoły/ulicy. Co chcecie osiągnąć przez swoje działania i czego siebie oraz innych nauczyć? Może chcielibyście przeprowadzić wśród miejscowych dzieci i młodzieży kampanię pokazującą związek spożywanych przez nich produktów zawierających olej palmowy z degradacją środowiska w odległych zakątkach świata? Może macie poczucie, że za mało dzieje się w Waszym najbliższym otoczeniu w zakresie racjonalnego użytkowania wody, prądu oraz innych zasobów? A może interesujecie się przyczynami współczesnych migracji w związku z pojawieniem się w Waszej okolicy obcokrajowców i chcecie dowiedzieć się, jakie kultury reprezentują nowo przybyłe osoby? Pamiętajcie, że nie zdołacie zająć się wszystkimi aspektami edukacji globalnej. Warto skupić na jednym zagadnieniu i opracować je na różnorodne sposoby, by zwiększyć skuteczność trafienia do świadomości różnych osób.

2

Będziecie działać w grupie. Pomyślcie również nad tym, co potrafcie jako grupa, w czym jesteście dobrzy, w jaki sposób każdy z Was może przyczynić się do sukcesu Waszych zamierzeń, a w czym może tkwić przyczyna porażki. W tym celu możecie przeprowadzić analizę mocnych i słabych stron grupy projektowej przy pomocy metody SWOT:

- <https://questus.pl/blog/analiza-swot-na-czym-polega-i-kiedy-ja-stosowac/> [dostęp: 05.10.2019];
- <https://dzialasz.ceo.org.pl/content/analiza-swot> [dostęp: 05.10.2019].

3

Zapoznacie na tym etapie z zagadnieniem edukacji globalnej. Jeśli stawiacie w niej pierwsze kroki, poświęćcie czas na własną naukę. Warto zapoznać się z materiałami przygotowanymi przez Polską Akcję Humanitarną, Grupę Zagranica, Centrum Edukacji Obywatelskiej. Może przyda się Wam do tego internetowe narzędzie, służące do wspólnego gromadzenia materiałów w jednym miejscu i umożliwiające do nich dostęp wszystkim, którym udostępnicie link. Narzędzie nazywa się Padlet – <https://pl.padlet.com/> [dostęp: 05.10.2019]. Jest bardzo prosty w obsłudze i wspomaga pracę w zespole.

4

Efektem tego etapu niech będzie wybór zagadnień, którymi zajmiecie się w projekcie.

KROK 2

ZBIERANIE INFORMACJI – DIAGNOZA LOKALNA

NA JAKIM ETAPIE JEST GRUPA?

Wybraliście już temat, określiliście mocne strony członków i członkiń grupy, czas na głębszą obserwację lokalnego środowiska i jego potrzeb.

CO NALEŻY ZROBIĆ W TYM KROKU?

1

Szukając sposobu organizacji TEG, poddajcie analizie potrzeby grupy, do której kierujecie swoje działania. Może uda się to zrobić przy pomocy krótkiej ankiety z propozycjami zagadnień (jeśli potraficie trafić do nich bezpośrednio), ulicznej sondy (jeśli zasięg projektu ma być szerszy), głosowania czy skrzynki z pomysłami. Sposobów jest sporo i trzeba je dostosować do Waszych możliwości. Dokonując diagnozy, pamiętajcie, że szukacie odpowiedzi na pytanie, jak jest – jaki stan wiedzy o wybranym przez Was temacie posiada grupa docelowa (tak nazywa się osoby, do których kierujecie swoje działania). Może zauważacie powielanie stereotypów i rolę fake newsów w opiniach dotyczących osób z doświadczeniem uchodźczym, mniejszości narodowych, zmian klimatycznych czy

wpływu na życie ludzi w innych częściach świata. Może dostrzecie negatywny sposób wyrażania się o interesujących Was zagadnieniach i czujecie potrzebę działania na rzecz zmiany w rozmowie na trudne tematy. Warto poszukać organizacji (np. oddziałów Amnesty International, Polskiej Akcji Humanitarnej) lub instytucji (w urzędach miast i gmin), które mogłyby udzielić Wam podobnych informacji.

2

Zbierzcie również informacje o zasobach Waszego otoczenia: miejsc, w których można rozwiesić plakaty, przeprowadzić happening, zorganizować przestrzeń dla działań, jakie wymyślicie i kalendarium miejscowych imprez, by Wasze przedsięwzięcie nie kolidowało z innymi.

3

Sprawdźcie, czy jakaś grupa nieformalna lub instytucja, np. szkoła, drużyna harcerska organizowała w Waszej miejscowości podobne przedsięwzięcie. Jeśli tak, warto zbadać, jak ono przebiegało i jakie poruszało tematy.

KROK 3

NASZE ROZWIĄZANIE I PLANY

NA JAKIM ETAPIE JEST GRUPA?

Znacie już stan swojej wiedzy związanej z edukacją globalną oraz swoje możliwości, potraficie wskazać sposoby wykorzystania zasobów lokalnego środowiska. W takim razie należy zabrać się do ustalenia tego, co dokładnie chcecie zorganizować oraz do stworzenia harmonogramu.

CO NALEŻY ZROBIĆ W TYM KROKU?

1

Przeanalizujcie dotychczasowe ustalenia i informacje. Najprościej jest przedstawić je przy pomocy prezentacji pokazującej po kolei, nad czym do tej pory pracowaliście i jakie nasuwają się wnioski. Jest to dobry moment na zadanie dodatkowych pytań.

2

Podejmijcie ostateczną decyzję o temacie i sposobach jego realizacji, biorąc pod uwagę wyniki wcześniejszej diagnozy potrzeb. Przy pomocy burzy mózgów zbierzcie wszystkie nasuwające się Wam aktywności, których moglibyście się podjąć w czasie Tygodnia Edukacji Globalnej. Dobrze jest zrobić wizualizację tej części pracy. Na środku dużego arkusza papieru umieśćcie wybrany temat. Wokół niego wypiszcie wszystkie Wasze pomysły. Przyjrzyjcie się im i połączcie ze sobą za pomocą linii czy strzałek te, które wydają się Wam ze sobą powiązane. Zaplanujcie konkretne zadania, dostosowane do możliwości odbiorców.

3

Jeśli doszliście do tego kroku, zostało Wam już tylko jedno - ustalenie harmonogramu i podzielenie się zadaniami: co i kiedy wykonacie, kto będzie za co odpowiedzialny. Pomyślcie również o sposobach kontaktowania się członków grupy. Może warto założyć grupę na Whatsappie, Messengerze, Trello lub innym darmowym narzędziu wspomagającym porozumiewanie się. Możecie również tak ująć graficznie harmonogram, by można było odhaczać zamieszczone w nim zadania oraz przy pomocy osi czasu lub diagramu Gantta: https://mfiles.pl/pl/index.php/Wykres_Gantta [dostęp: 05.10.2019] monitorować terminowość ich wykonania. W czuwaniu nad realizacją harmonogramu może również pomóc Wam prowadzenie dziennika projektu.

KROK 4

SZUKAMY SOJUSZNIKÓW

W realizacji Waszego projektu warto znaleźć osoby, które będą Was wspierać w różnych obszarach: w motywowaniu do działania, w rozwiązaniu pojawiających się problemów, w ułatwianiu kontaktów z innymi podmiotami, np. instytucjami, organizacjami czy osobami, w promowaniu działań w lokalnym środowisku. Współpraca z sojusznikami wzbogaca o nowe umiejętności mogące przydać się później w życiu dorosłego obywatela/obywatelki i jest często początkiem kolejnych ciekawych przedsięwzięć.

CO NALEŻY ZROBIĆ W TYM KROKU?

1

Na pewno czeka Was przemyślenie strategii wyjścia ze swoimi pomysłami na zewnątrz i nawiązania współpracy z kimś, komu bliskie są Wasze potrzeby. Sojusznikami mogą być rodzice, nauczyciele, pracownicy państwowych urzędów, przedstawiciele miejscowej władzy, instytucje wspierające społeczne przedsięwzięcia, domy kultury, organizacje pozarządowe i stowarzyszenia, których statutowe cele mogą być zbieżne z celami Waszego projektu. Może z chęcią objęłyby patronatem Wasze wydarzenie lub zainwestowały w nie swoje zasoby. Zastanówcie się, z kim moglibyście współpracować przy organizacji TEG, w jakich momentach projektu potrzebowalibyście czyjś wsparcia. Zróbcie burzę mózgow, zapiszcie swoje propozycje na mapie myślowej. To dobry sposób do notowania skojarzeń pojawiających się w czasie grupowej pracy. Następnie ustalcie, kto i w jakim terminie zajmie się sprawdzeniem możliwości współpracy z daną organizacją/instytucją. Uporządkujcie zebrane informacje i zaczynajcie działać.

2

Warto również poszukać kontaktów z lokalnymi mediami (czasopisma, telewizja, radio, portale informacyjne). Chętnie powiadomiamy swoich odbiorców o lokalnych akcjach i przedsięwzięciach, zachęcają do udziału, dokumentują przebieg i promują efekty.

KROK 5

DZIAŁAMY I PREZENTUJEMY EFEKTY PRACY

NA JAKIM ETAPIE JEST GRUPA?

Wiecie już konkretnie, czego chcecie, w którą stronę ma zmierzać Wasz projekt. Znaleźliście sojuszników, rozdzieliliście zadania, ustaliliście harmonogram, czas na rozpoczęcie działań.

CO NALEŻY ZROBIĆ W TYM KROKU?

1

Przeprowadźcie Tydzień Edukacji Globalnej zgodnie z harmonogramem. Monitorujcie jego przebieg, szukajcie na bieżąco rozwiązań pojawiających się trudności, udzielajcie sobie wsparcia i nie bójcie się wprowadzać zmian z niezależnych od Was powodów.

2

Zadbajcie o dokumentowanie Waszych działań (zdjęcia, filmy, profil na portalu społecznościowym Facebook, strona internetowa itp.) oraz o promocję wydarzenia w mediach.

KROK 6

POROZMAWIAJMY

NA JAKIM ETAPIE JEST GRUPA?

Czas na podsumowanie Waszego zaangażowania i poziomu spełnienia oczekiwań stawianych w pierwszych krokach planowania projektu. W dużych projektach ten etap nazywa się ewaluacją, czyli oceną pracy. Poddaje się jej zarówno jakość pracy, jak i ilość, np. liczbę osób objętych działaniami, liczbę wykonanych materiałów, współpracujących instytucji itp. Używa się w tym celu różnych narzędzi, zwłaszcza takich, które wspomagają w obliczeniach, zobrazowaniu wyników czy wyciągnięciu wniosków.

CO NALEŻY ZROBIĆ W TYM KROKU?

1

Co było dla mnie najcenniejszym doświadczeniem? Czego się nauczyłem/nauczyłam, realizując projekt? – to pytania, które warto zadać w czasie podsumowania. Ciekawym narzędziem do zebrania opinii jest *Tricider* – <https://www.tricider.com/> [dostęp: 05.10.2019]. Nie potrzebujecie się rejestrować, wystarczy utworzyć „wydarzenie” na zasadzie wpisania pytania i określenia czasu trwania zbierania odpowiedzi. Możecie zamieszczać tyle opinii, ile chcecie i głosować na te, które wydają się Wam cenne i trafne. Po zakończeniu wydarzenia pokaże się Wam ogólne podsumowanie, które może być początkiem Waszej rozmowy kończącej przedsięwzięcie.

2

W zebraniu informacji na temat mocnych i słabych stron różnych aspektów Waszego działania może pomóc ankieta przygotowana w darmowych aplikacjach internetowych (na przykład w narzędziu Formularze Google: <https://www.google.pl/intl/pl/forms/about/> [dostęp: 05.10.2019]). Kwestionariusz wypełnia się w dogodnym czasie i miejscu dla członków grupy, bez obawy o zniszczenie lub zgubienie kartki z pytaniami. Dodatkowo, jeśli nie najważniejszą, zaletą takiej ankiety jest automatyczna analiza danych i pokazanie ich na wykresach, co ułatwi Wam wyciągnięcie wniosków i zredagowanie rekomendacji na przyszłość. Więcej informacji na ten temat uzyskacie tu: <https://analizyankiety.pl/jak-stworzyc-ankiete/> [dostęp: 05.10.2019]. Możecie podsumować wszystko, w co się zaangażowaliście po to, by uświadomić sobie, jak wielkiej rzeczy dokonaliście, jaki wpływ miała ona bezpośrednio na każdego z Was, na Waszą grupę, na najbliższe otoczenie, na adresatów/adresatki Waszych działań i pośrednio na wizerunek Waszej miejscowości wypromowany w mediach.

3

Zebranie danych przy pomocy ankiet jest wstępem do rozmowy o tym, czego dokonaliście, jak się czuliście, co zrobilibyście inaczej, czy powtórzylibyście organizację wydarzenia w przyszłości, może już dziś dostrzeżliście potrzebę zajęcia się tematem związanym z edukacją globalną w Waszym środowisku. Właściwie stoicie teraz przed pytaniem o dalsze losy Waszej projektowej grupy i zdobytych doświadczeń. Może macie ochotę poszerzyć zasięg swojej działalności i włączyć się do pracy ogólnopolskich lub międzynarodowych programów albo postanowić przeprowadzić podobny projekt w przyszłości? A może chcecie stworzyć nowy, dotyczący innego tematu, z tą samą grupą lub z innymi kolegami i koleżankami? Jakąkolwiek podejmiecie decyzję, życzymy Wam powodzenia!

Redakcja merytoryczna:

Sylwia Antonowicz, Joanna Gus

Redakcja językowa:

Tomasz Dalasiński, Aleksandra Szwagrzyk-Dalasińska

Projekt graficzny i skład:

Dorota Kraft

Wydawca:

Fundacja Emic, ul. Podgórna 50/2

87-100 Toruń,

www.emic.com.pl

FUNDACJA
EMIC

WOJEWODA
KUJAWSKO-POMORSKI

MASZ PRAWO
WIEDZIEĆ!

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

UNIA EUROPEJSKA
FUNDUSZ AZYLU,
MIGRACJI I INTEGRACJI

PROJEKT "MASZ PRAWO WIEDZIEĆ" WSPÓLFINANSOWANY
Z PROGRAMU KRAJOWEGO FUNDUSZU AZYLU, MIGRACJI I INTEGRACJI

Projekt uczniowski powstał w ramach projektu "Wielokulturowa Grupa 2.0" współfinansowanego z dotacji Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz projektu "Masz Prawo Wiedzieć" współfinansowanego z dotacji Krajowego Funduszu Azylu, Migracji i Integracji.
